

doc. JUDr. Pavel Kandrác, CSc.

verejný ochranca práv

Asociácia súkromných lekárov Slovenskej republiky
MUDr. Ladislav Pásztor
prezident ASL SR
Vazovova 9/B
811 07 Bratislava

Váš list číslo /zo dňa
30.04.2008

Naša značka
1904/2008/VOP

Vybavuje/linka
JUDr. Vika
02/48 28 74 02

Bratislava
23.09.2008

Upovedomenie o odložení podnetu

Dňa 5. mája 2008 mi bol doručený Váš podnet, v ktorom ma žiadate o podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov pred Ústavným súdom Slovenskej republiky.

Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 písm. a) zákona č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv v znení neskorších predpisov Váš podnet

odkladám.

Následne Vás upovedomujem:

Vo Vašom podnete ma žiadate o podanie návrhu na začatie konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, za účelom vyslovenia nesúladu príslušných ustanovení zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, upravujúcich poskytovanie LSPP, s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi alebo medzinárodnými zmluvami, ktoré Slovenská republika ratifikovala a ktoré boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa Vášho vyjadrenia je existujúca právna úprava nedostatočná a v praxi spôsobuje zhoršenie postavenia lekárov. Lekári sú: „nútený nastúpiť do služby v ambulancii LSPP iného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a uzatvoriť s ním zmluvu, ktorá je obvykle jednostranne výhodná pre poskytovateľa LSPP“.

V záujme objektívneho posúdenia veci som požiadal Slovenskú lekársku komoru o predloženie písomného stanoviska k veci, najmä či ako subjekt oprávnený zúčastňovať sa na tvorbe všeobecne záväzných právnych predpisov súvisiacich s výkonom zdravotníckeho povolania a s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, neuvažuje o presadení zmien právnych predpisov upravujúcich postavenie lekárov pri poskytovaní LSPP.

Slovenská lekárska komora vo svojom písomnom stanovisku uviedla, že opakovane predkladala návrhy na zmeny všeobecne záväzných právnych predpisov i odborných usmernení upravujúcich LSPP, pričom podstatná väčšina pozmeňujúcich návrhov riešiacich problematiku LSPP bola odmietnutá príslušnými legislatívnymi orgánmi.

V rámci dôkladného preskúmania veci som tiež podľa ustanovenia § 17 ods. 2 písm. c) zákona č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv v znení neskorších predpisov požiadal **Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky** o predloženie písomného stanoviska k uvedenej veci.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky vo svojom písomnom stanovisku vyslovilo nesúhlas s tým, že zákon neustanovuje spôsob realizácie povinnosti vykonávať LSPP. Poskytovanie LSPP je vykonávané na základe rozpisu, ktorý určuje samosprávny kraj. V prípade, že sa poskytovateľ nedohodne s iným poskytovateľom, v ktorého ambulancii sa má vykonávať LSPP, má možnosť obrátiť sa na **samosprávny kraj, v ktorého kompetencii je organizovať LSPP v súlade so zákonom a s rešpektovaním zmluvnej slobody**. Ten poskytovateľ, v ktorého ambulancii sa LSPP vykonáva, má zmluvný vzťah so zdravotnou poisťovňou, ktorá mu na základe tohto zmluvného vzťahu poskytuje úhradu za LSPP. Výšku úhrady za LSPP upravuje nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 226/2005 Z. z. o výške úhrady za zdravotnú starostlivosť, ktorú uhradza zdravotná poisťovňa poskytovateľovi LSPP a príloha č. 4 opatrenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 07045/2003-OAP z 30. decembra 2003, ktorým sa ustanovuje rozsah regulácie cien v oblasti zdravotníctva v znení neskorších predpisov. Ak poskytovateľ vykonáva LSPP v ambulancii iného poskytovateľa LSPP, výška úhrady vyplýva zo zmluvného vzťahu medzi týmito poskytovateľmi.

Keďže uvedené stanovisko bolo pre posúdenie veci nedostatočné, opätovne som sa obrátil na Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky. Dôraz som kládol najmä na otázku zabezpečenia **zmluvnej slobody, resp. možnosti lekára odmietnuť uzatvorenie zmluvy s prevádzkovateľom LSPP**, pričom som poukazoval na súčasne platnú právnu úpravu, podľa ktorej sú lekári zo zákona povinní slúžiť LSPP, službu odmietnuť nemôžu, a vzájomný vzťah medzi prevádzkovateľom a lekárom musí byť zmluvne upravený.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky vo svojom písomnom stanovisku uviedlo, že v súčasnosti platné právne predpisy neupravujú prípady, keď nedôjde k dohode medzi poskytovateľom zdravotnej starostlivosti a prevádzkovateľom LSPP. Vzhľadom na podnety z praxe Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky **pripravuje novely** zákonov č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V súvislosti s prípravou noviel uvedených zákonov som pokladal za nevyhnutné zdôrazniť Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky dôležitosť dôslednej právnej úpravy pravidiel v oblasti poskytovania LSPP a dôležitosť zabezpečenia zmluvnej slobody, aby v budúcnosti nedochádzalo k vzniku rozporov, buď pri výklade ustanovení príslušných právnych predpisov upravujúcich poskytovanie LSPP, alebo v praxi. Z tohto dôvodu som opätovne požiadal Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky o predloženie písomného stanoviska k veci, a to, aké je časové ohraničenie na prípravu noviel uvedených zákonov.

K mojej žiadosti o predloženie písomného stanoviska Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky uviedlo, že návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bude predložený do legislatívneho procesu na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2008. Navrhovaný termín nadobudnutia účinnosti ustanovení upravujúcich poskytovanie LSPP je 1. marec 2009.

*Podľa ustanovenia § 21 ods. 3 zákona č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv v znení neskorších predpisov **verejný ochranca práv vo veciach súladu právnych predpisov podľa článku 125 odsek 1 Ústavy Slovenskej republiky, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva alebo slobody alebo ľudské práva a základné slobody vyplývajúce z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, môže podať návrh na začatie konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky. To znamená, že dané zákonné ustanovenie nie je definované ako povinnosť, ale ako oprávnenie a je na mojom zvážení, či ho v konkrétnom prípade využijem.***

*Na základe uvedených skutočností som však v danom prípade dospel k záveru, že **nevyužijem svoje zákonné oprávnenie** a nepodám na Ústavný súd Slovenskej republiky návrh na vyslovenie nesúladu namietaných ustanovení zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi alebo medzinárodnými zmluvami, ktoré Slovenská republika ratifikovala a ktoré boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.*

*V súvislosti s Vaším podnetom si taktiež dovoľujem uviesť, že problematiky prijímania, resp. zmien platnej legislatívy nepatrí do mojej pôsobnosti. Jediným ústavodarným a zákonodarným orgánom Slovenskej republiky, v ústavnom systéme Slovenskej republiky, je Národná rada Slovenskej republiky a návrh zákona, resp. novely zákona, môžu podať buď výbory Národnej rady Slovenskej republiky, poslanci alebo vláda Slovenskej republiky. **Národná rada Slovenskej republiky a vláda Slovenskej republiky však patria medzi subjekty, ktoré mojej pôsobnosti nepodliehajú.***

S pozdravom

